

Tentamen i MSG100 Sannolikhetsteori 1, Göteborgs Universitet. Deltentamen 1, 7.5 hp.

Tid: Måndagen den 18 Augusti 2014, 8.30-12.30.

Examinator och Jour: Olle Nerman, tel. 7723565, rum 3056, MV, Chalmers.

Hjälpmedel: Miniräknare, egen formelsamling (4 A4-sidor på 2 blad) och till skrivningen medhörande tabeller.

Betygsgränser: För betyget G fordras 12 poäng, för betyget VG 20 poäng.

---

1. Du kastar en vanlig 6-sidig tärning 6 gånger. Vad är
  - a) Sannolikheten att du får utfallen **1,2,3,4,5 och 2** i precis denna ordning. (1p)
  - b) Sannolikheten att du får utfallen **1,2,3,4,5 och 2** i vilken ordning som helst. (2p)För en viss exponentialfördelad stokastisk variabel **X** är sannolikheten att få ett utfall i intervallet **[3,∞]** lika med **0.6**. Bestäm median, väntevärde och varians för **X**. (3p)
2. Låt **Y** vara minimum av 4 oberoende stokastiska variabler som alla är likformigt fördelade på intervallet **[0,10]**.
  - a) Bestäm fördelningsfunktionen och sannolikhetstätheten för **Y**. (2p)
  - b) Bestäm väntevärdet och variansen för **Y**. (2p)
3. En stokastisk variabel **X** är normalfördelad med väntevärdesparameter **μ** och standardavvikelseparameter **σ**. Bestäm båda parametrarna **μ** och **σ** (med god approximation) från vetskapen att sannolikheten **P(X<3)=0.7** och sannolikheten **P(X>10)=0.01**. (2p)
4. Antag att **Y** är Poissonfördelad med väntevärdet = 3. Vad är då Momentgenererande funktionen för **Y**? (2p)
5. Antag att **X = (X₁, X₂, ..., X_k)** är Multinomialfördelad med antalsparametern **n** och sannolikhetsparametrarna **p₁=0.1, p₂=0.3, ..., p_k=0.05**.
  - a) Vad är kovariansen mellan **X₁** och **X₂**. (1p)
  - b) Vad är korrelationen mellan **X₁** och **X₂**? (1p)
  - c) Vad är variansen för **X₂-X₁**? (2p)
6. Reglerna för en viss hotellhiss är att högst 15 personer får åka i hissen. Tanken är att om 15 män med vikter (inklusive portföljer mm) slumpmässigt och oberoende valda från en fördelning med väntevärdet 85 Kg och standardavvikelsen 13 Kg så skall sannolikheten vara riktigt liten för händelsen **A** att totalvikten överstiger 1375 Kg (en viktgräns som absolut inte bör överskridas av säkerhetsskäl).
  - a) Antag att du får använda centrala gränsvärdessatsen och beräkna approximativt sannolikheten för händelsen **A** ovan. (2p)
  - b) Du blir tveksam om huruvida centrala gränsvärdessatsen fungerar så långt ut i fördelningens svans och bestämmer dig för att uppskatta sannolikheten för **A** uppåt med hjälp av Chebyshevs olikhet. Vad blir då din överuppskattning? (2p)
  - c) Japanska landslaget i Sumobrottning kommer på besök till hotellet och du förstår att dina kalkyler är lite väl optimistiska. Diskutera vad som är det gemensamma modellproblemet i både centrala gränsvärdessatsen och användandet av Chebyshevs olikhet. (1p)

Vänd !

7. Ge exempel på ett sannolikhetsförsök med **3** händelser **A**, **B** och **C** som är sådana att sannolikheterna $P(A)=P(B)=P(C)= 0.5$ och där händelsen **A** är oberoende av händelsen **B**, händelsen **B** är oberoende av händelsen **C**, men händelserna **A** och **C** inte kan inträffa samtidigt. (3p)
8. Låt **X** vara antalet oberoende försöksupprepningar som behöver göras till och med att en händelse **A** med sannolikheten **p**, inträffar för första gången.
- a) Vad är sannolikheten att **X** får ett udda utfall? (dvs för att **X** tillhör mängden $\{1,3,5,7,\dots\}$) (2p)
- b) Låt nu **Y**= antalet försöksupprepningar som behövs till och med att händelsen inträffar för andra gången. Vad är sannolikheten att **Y** får ett udda utfall? (2p)

Lycka till!